
**דיני משפחה
מזונות בן זוג**

ד"ר יואב מזא"ה
הקריה האקדמית אונו

3 מישורים לכל נושא:

א. הדין הראוי
איך הדין צריך להיות? דיון נורמטיבי

ב. הדין היבש (הדין הקיים)
מה כתוב בחוק? מה קובע החוק באמת?

ג. ה (דין ב) מציאות - הפסיקה

מבנה הקורס

תביעות בהליך גירושין (חמש החזיתות) :

1. תביעה לגירושין
2. מזונות בן זוג (מזונות אישה)
3. חלוקת רכוש
4. אחריות כלכלית לילדים (מזונות ילדים)
5. אחריות טיפולית לילדים

- אפטרופסות
- זמני שהות
- משמורת, והחזקה

תרגול:
- סמכות
- נישואין
- ידב"צ

נושאי השיעור

- עקרון החבילה
- הדין הראוי
- הדין היבש
- * ברירת הדין
- * מזונות בדין האזרחי
- * מזונות בדין הדתי
- המציאות בפסיקה
- מסקנות

בסיום שיעור זה תוכלו

- לבחון האם יש הצדקה למזונות בנ"ז (ומתי).
- לקבוע, על פי הנסיבות, איזה מזונות חלים.
- ליישם למקרה ספציפי את חובות הבעל וחובות האשה.
- להשוות בין ההתחייבויות של הבעל והאשה ע"פ חוזה הנישואין.
- לגבש עמדה האם חוזה הנישואין כיום מאוזן.

עקרון החבילה

בחינת חובות (להתחייבויות) בני הזוג צריכה להיות מערכתית
אי אפשר לנתק התחייבות אחת מהשנייה.

דין ראוי	<h2><u>א. הדין הראוי</u></h2>
דין יבש	
הפסיקה	
סיכום	

1. הצדקות

האם ראוי לחייב במזונות בנ"ז?

<u>אז האם:</u>	<u>בעד מזונות בנ"ז</u>
- פיצויים נגדיים?	- פיצויים
- השבה נגדית?	- השבה
- מדוע יש חובה כזאת?	- שיקום
- שווין?	
- אוטונומיה?	

2. גירושין ואשמה

האם צריך עילות גירושין?

לא		כן
גירושין ללא סיבה No Fault Divorce	אם אין סיבה מוצדקת - תשלמ'י קנס	גירושין חייבים סיבה מוצדקת אם אין סיבה מוצדקת אי אפשר להתגרש

3. השפעה על סרבנות גט

<p>אשה סרבנית: - בתקופת הסרבנות – <u>מקבלת</u> מזונות אישה. - לאחר קבלת הגט – <u>מפסיקה לקבל</u> מזונות אישה. - התוצאה: <u>תמריץ לסרב גט</u>.</p>	<p>בעל סרבן: - בתקופת הסרבנות – <u>מחוייב</u> במזונות אישה. - לאחר מתן הגט – <u>לא מחוייב</u> במזונות אישה. - התוצאה: <u>לתת גט</u>.</p>
---	--

ב. הדין היבש (הדין הפוזיטיבי)

<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">דין ראוי</div> <div style="border: 2px solid red; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">דין יבש</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">הפסיקה</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">סיכום</div>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ברירת הדין 2. מזונות בדין האזרחי 3. מזונות בדין הדתי
--	---

1. ברירת הדין (מודל הדלתות)

<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">דין ראוי</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">דין יבש</div> <div style="border: 2px solid red; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">ברירת דין</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">מזונות אזרחיים</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">מזונות דתיים</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">הפסיקה</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">סיכום</div>	
---	--

חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959

סע' 2: מזונות לבן-זוג

(א) אדם חייב במזונות בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.

(ב) אדם שאינו יהודי או מושלמי או דרוזי או חבר אחת העדות הדתיות המפורטות בתוספת הראשונה לפקודת הירושה, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונות בן-זוגו, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה.

א. בני עדות דתיות מוכרות: מזונות לבן זוג - ע"פ הדין האישי.
סע' 2(א)

ב. מי שלא בן עדה דתית מוכרת (או שאין לו דין אישי): חייב **במזונות אזרחיים** לבנ"ז.
סע' 2(ב)

ג. מי שהדין האישי פוטרו ממזונות בנ"ז: **לא חייב** במזונות בנ"ז. [אין חובת מזונות אזרחיים במקרה זה].

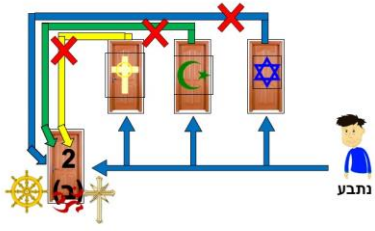
מי שהדין האישי פוטרו ממזונות בנ"ז:
1. נשואים כדמו"י
אך יש לבעל עילות פטור

- נואפת
- מעשי כיעור
- מורדת
- ...
- סרבנית גט
- ...

מי שהדין האישי פוטרו ממזונות בני"ז:
2. לא נשואים

מי שהדין האישי פוטרו ממזונות בני"ז:
3. נשואים אך לא כדת משה וישראל ...

מודל הדלתות - מזונות בן זוג

2. מזונות אזרחיים

דין ראוי

דין יבש

ברירת דין

מזונות אזרחיים

מזונות דתיים

הפסיקה

סיכום

היקף החובה במזונות אזרחיים

3. מזונות "דתיים"

דין ראוי

דין יבש

ברירת דין

מזונות אזרחיים

מזונות דתיים

הפסיקה

סיכום

דין ראוי	רקע
דין יבש	
ברירת דין	
מזונות אזרחיים	
מזונות דתיים	
רקע	
משפט עברי	
שינויים	
הפסיקה	
סיכום	

דין ראוי	חובות וזכויות בנ"ז במשפט העברי	
דין יבש	זכויות הבעל	זכויות האשה
ברירת דין	- תשמיש	- מזונות (שאר)
מזונות אזרחיים	- פירות נכסיה	- עונה
מזונות דתיים	- מעשי ידיה	- כתובה
רקע	- מציאתה	- רפואה
משפט עברי	- ירושתה	- פדיון
שינויים		- קבורה
הפסיקה		
סיכום		

מתי יש חובה?

א. כל עוד הם נשואים.

ב. כל עוד אין עילת פטור.

היקף החיוב

עולה עמו ואינה יורדת
בכפוף ליכולתו

האם זו חובה של האשה או זכות שלה?

האשה זכאית לומר:
"איני ניזונת ואיני עושה"
מעשי ידיה

דין ראוי

דין יבש

בירת דין

מזונות אזרחיים

מזונות דתיים

רקע

משפט עברי

שינויים

הפסיקה

סיכום

שינויים (קלים?)

עם השנים ...
חלו שינויים ...

חובות וזכויות בני"ז במשפט העברי

<u>זכויות הבעל</u>	<u>זכויות האשה</u>
- תשמיש	- מזונות (שאר)
- פירות נכסיה	- כסות
- [מעשי ידיה]	- עונה
- מציאתה	- כתובה
- ירושתה	- רפואה
	- פדיון
	- קבורה

ג. ה(ד)ין ב) מציאות - הפסיקה

דין ראוי	<p>מה קורה אם הזוג יהודי, ו...?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. האשה נואפת? 2. האשה סרבנית גט? 3. התחתנו בנישואין אזרחיים? 4. ידב"צים? 5. זוג חד-מיני?
דין יבש	
הפסיקה	
סיכום	

ד. מסקנות

דין ראוי	<ol style="list-style-type: none"> 1. המשפט העברי לא מצדיק את החיוב במזונות אישה, לאחר השינויים במשפחה. 2. סרבנות גט – דורשת "מזונות סרבן/נית". 3. החוק האזרחי חל על אחוז מאד קטן מהאוכלוסייה. 4. החוק קובע מי פטור ממזונות אזרחיים: יהודים, מוסלמים, וכל אלה שיש להם דין אישי.
דין יבש	
הפסיקה	
סיכום	

עכשיו אתם יכולים:

- לבחון האם יש הצדקה למזונות בנ"ז (ומתי).
- לקבוע, על פי הנסיבות, איזה מזונות חלים.
- ליישם למקרה ספציפי את חובות הבעל וחובות האשה.
- להשוות בין ההתחייבויות של הבעל והאשה ע"פ חוזה הנישואין.
- לגבש עמדה האם חוזה הנישואין כיום מאוזן.